

*SUOMEN
ALKUPERÄISTEN
SAAMELAISTEN
YHTEISTYÖJÄRJESTÖ*

LAPINKYLIEN PARLAMENTTI
SUOMÄ SIIJDÄI PARLAMENT
PARLIAMENT OF SÁMI VILLAGES IN FINLAND

MERJA MATTILA

Lapinkyliä ei ole koskaan lakkautettu.
Sen oikeuksia ei ole koskaan lakkautettu

Lapinkylät ovat muodostaneet oman
yhteistyöorganisaation
Suomen alkuperäisten saamelaisten yhteistyöjärjestö ry:n
Lapinkylien parlamentin

Sen tavoitteena on turvata ja edistää

Metsä- ja inarinmaan saamelaisten oikeuksia
alkuperäiskansan oikeuksien toteutumista,
oikeutta omaan kieleen ja kulttuuriin,
oikeutta maihin ja vesiin,
äänioikeuden saamista,
yhdenvertaisuutta.

**Ajamme kaikkinaisen syrjinnän poistamista
Kaikkien saamelaisten keskinäistä veljeyttä
Perus- ja ihmisoikeuksien loukkaamattomuutta**

*LAPINKYLIEN
OIKEUDET OVAT
PERIITYNEET
LAPINKYLIEN
JÄLKELÄISILLE*

POLVEUTUMISEMME SUOMEN
LAPINKYLIEN
SAAMELAISISTA ON
TODISTETTAVISSA

Identiteettimme on saamelainen. Olemme alkuperäiskansaa.
Olemme perustuslain 17 § 3 mom. tarkoittamia saamelaisia.
Olemme elävä saamen kansan osa.

De Jure, metsä- ja inarinmaan saamelaiset ovat perustuslain 17 § 3 mom. tarkoittamia saamelaisia. Lain 121 § 4 mom. koskee kaikkia saamelaisia.

De Jure metsä- ja inarinmaan saamelaiset ovat saamelaiskäräjälain 3 § tarkoittamia saamelaisia.

Metsä- ja inarinmaan saamelaiset ovat ILO -169 sopimuksen alkuperäiskansan määrittämisen mukaisesti alkuperäiskansaa.

Korkein oikeus tunnustaa (KHO 2022:18) metsäsaamelaisten saamelaisuuden ja oikeudet

Perustuslain mukaan meillä on oikeus harjoittaa omaa kulttuuria ja vaalia omaa saamen kieltä.

IDENTITEETTIMME ALKUPERÄAIKANSAAAN KUULUMINEN JA OIKEUDET

SAAMELAISUUTEMME

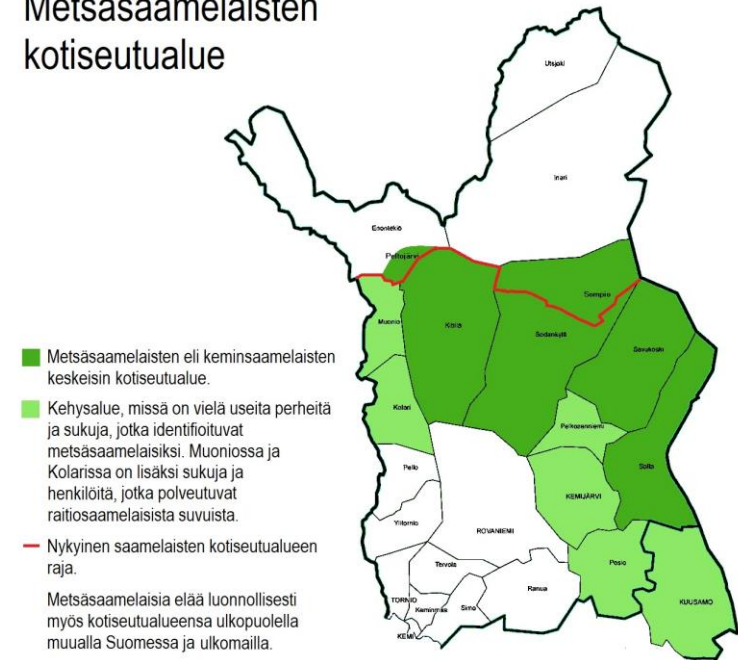
DE JURE

Saamelaiset ovat EU:n ainoa alkuperäiskansa. Metsäsaamelaiset ovat se osa suomalaisesta saamenkansasta, jonka perusteella saamelaiset voidaan määrittellä alkuperäiskansaksi.

OIKEUS YHDENVERTAISUUTEEN METSÄSAAMELAISILLE

OIKEUS IDENTITEETTIIN OIKEUS KIELEEN JA KULTTUURIIN
JA NIIDEN YHDENVERTAISEEN KEHITTÄMISEEN
OIKEUS IHMISYYTEEN JAIHMISOIKSIIN
SYRJIMÄTTÖMYYS
ASEMA

Metsäsaamelaisten kotiseutualue

Saamelaiskäräjälaki

- ei perustu historiallis –oikeudelliseen totuuteen
- Loukkaa Suomen Lapinkylien oikeuksia
- Loukkaa oikeutta yhdenvertaisuuteen lain edessä
- jatkaa kolonialismia.
- on syrjivä laki

Yhteistä näille epäonnistumisille on ollut, että ne toistavat kerta kerran jälkeen samaa virhettä - Niissä yritetään häivyttää oikeushistoriallinen totuus.

Keskeisimmäksi asiaksi nousee saamelaisten kulttuuriin ja elinolosuhteisiin eniten vaikuttava kysymys saamelaisten oikeuksista maihin ja vesiin

Laissa on kyse metsäsaamelaisten ja inarinsaamelaisten perus- ja ihmisoikeuksista

SAAMELAIS- KÄRÄJÄLAIN MUUTOSESITYS LOUKKAA IHMISOIKEUKSIA

OIKEUS YHDENVERTAISUUTEEN
KIELEEN JA KULTTUURIIN
OIKEUS IHMISOIKEUKSIIN

- Saamelaiskäräjät määrittää itse keitä järjestöön kuuluu
- Sille annetaan itsehallinto määrätä keitä sen jäsenet ovat
- Annetaan tuomiovaltaa
- Annetaan viranomaisstatus
- Annetaan oikeus merkittävään päätösvaltaan 1) alueenkäytössä 2) valtion maiden, suojelualueiden ja erämaa-alueiden hoitoa ja käyttöä sekä vuokrausta ja luovutusta koskevissa asioissa 3)kaivostoiminnassa, 4) elinkeinoissa 5) luonnin monimuotoisuutta ja ilmastonmuutosta koskevissa asioissa 6) varhaiskasvatuksessa ja opetusta koskevissa asioissa 7)sosiaali ja terveystalvelua koskevissa asioissa 8) omien resurssien ja toimintaedellytyksiin kuuluvissa asioissa ja 9) kaikessa mikä koskee heidän asemaa

KEITÄ SAAMELAISKÄRÄJIIN KUULUU

KENELLE VALTA ANNETAAN

MITEN VALITAAN VALLAN
KÄYTTÄJÄT VALITAAN

ONKO PROSESSI PERUSTUSLAIN
MUKAINEN

KUINNIOITTAAKO SE KAIKKIEN
IHMISTEN IHMISOIKEUKSIA

Saamelaiskäräjälakiesityksestä puuttuu olosuhde- ja vaikutusten arviointi koskien kaikkia saamelaisia →vasta se johtaa oikeasuhtaiseen lainsäädäntöön

Saamelaisasiain neuvottelukunta asetettiin v 1971, Se teki varsin laajan selvitystyön saamelaisten kulttuurisista, sosiaalisista ja taloudellisista olosuhteista.

Jokseenkin kaikkien maa- ja vesioikeuden asiantuntijoiden kuulemisen jälkeen saamelaiskomitean yksimielinen johtopäätelmä ja tulos oli:

**LAPINKYLILLÄ JA LAPPALAISILLA ON EDELLEEN
KIINTEISTÖN OMISTUKSEEN VERRATTAVA HALLINTA- JA
OMISTUSOIKEUS LAPIN MAIHIN JA VESIIN.**

Omistusoikeus turvataan perustuslaissa.
Omistusoikeutta tai oikeuteen sisältyvä
Maa- ja vesioikeuksien puhe- ja määräämisvalta
kuuluu Suomen lapinkylien perillisille.

Näitä ei tule siirtää kollegiaaliseksi oikeudeksi saamelaiskäräjille.

*LAPINKYLILLÄ ON
OLLUT OIKEUKSIA*

**MAIHIN JA VESIIN
LIITTYVÄT OIKEUDET
PERIYTYVÄT**

Eriarvoinen yhteiskunta

Saamelaiskäräjien vallankäyttöä laajennetaan kielen ja kulttuurin ulkopuolelle **uusille toimialoille ja alueelle (9 §:n luettelo)**.

Lakimuutos on epäselvä, sumea ja rakentuu periaatteille ja määrittelemättömille käsitteille. Se palvelee dynaamista vallankäyttöä.

Dynaamisuus, valtaa tukevine ennakkopäätöksineen, laajennettuine neuvottelovelvoitteineen, viranomaisen huolenpitovelvoitteineen ja heikentämisen kieltoineen palvelee dynaaminen itsehallintoa.

Lainmuutoksella rakennetaan raja-aita saamelaisten ja stauksettomien saamelaisten eli metsäsaamelaisten välille

Raja-aita ulottuu varhaiskasvatuksesta aina yliopistoon saakka

SAAMELAIS- KÄRÄJÄLAIN MUUTOSESITYS JA SEN VAIKUTUKSET METSÄSAAMELAISILLE

LAINSÄÄDÄNNÖN ONGELMA

VAIKUTUSTEN

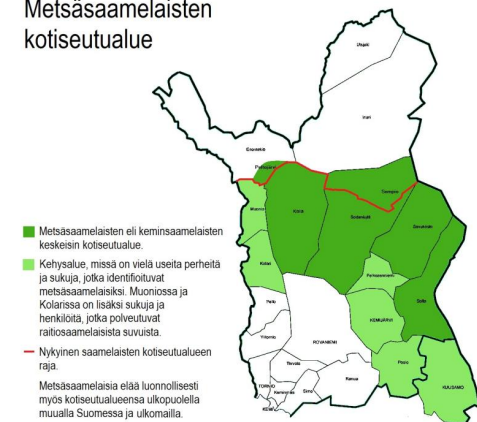
ARVIOINNIN PUUTE

Saamelaiskäräjälain käsittely on keskeytettävä ja jätettävä se seuraavan eduskunnan päätettäväksi siihen sisältyvien vakavien puutteiden vuoksi

1. Yhdenvertaisuus ei toteudu
2. Omistuksen suojan rikkominen
3. Perus- ja ihmisoikeuksien loukkaus
4. Syrjintä
5. Vaikutukset kunnan itsehallintoon; kaksi päällekkäistä hallintoa – kahdet kulut
6. Saamelaiskäräjien vallankäyttöä ennakkopäätösmenettelyllä ja laajennetulla neuvotteluelvoitteella → etenkin alueenkäytön kysymyksessä tuo ongelmia
7. Neljän pohjoisen kunnan alueen kehittäminen vaatii kahden itsehallintoa harjoittavan tuplapäätökset. Intressit ovat erilaisia
8. Vaikutukset perinteisiin elinkeinoihin, poronhoito, metsästys, kalastus
9. Laista puuttuu vaikutusten arviointi yhteiskunnalle – miten toimii kahden itsehallintoa toteuttavan viranomaisen toiminta neljän pohjoisen kunnan alueella.

VAATIMUKSIA SAAMELAIS- KÄRÄJÄLAIN MUUTOS- ESITYKSEEN

Metsäsaamelaisten
kotiseutualue

Saamelaiskäräjien asema on
haastettava

Saamelaiskäräjät eivät ole kykenevä hoitamaan
kaikkien saamelaisten asioita

Saamelaskäräjien johdolla – ainakin yhteisymmärryksessä - on
laadittu metsä- ja inarinsaamelaista kansanosaa syrjivä
lakiehdotus

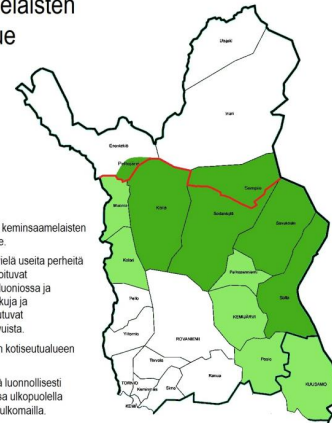
Etninen puhdistus on käynnistynyt ja jatkuu
saamelaiskäräjälain tukemana

SAAMELAIS- KÄRÄJÄT OVAT LAIMINLYÖNEET METSÄSAAMELAISET

KUKA HOITAA
ALKUPERÄISKANSAAN
KUULUVIEN METSÄ-JA
INARINSAAMELAISTEN
OIKEUKSIA

Metsäsaamelaisten
kotiseutualue

- Metsäsaamelaisten eli keminsaamelaisten keskeinen kotiseutualue.
 - Kehyalue, missä on vielä useita perheitä ja sukua, jotka identifioivat metsäsaamelaisiksi. Muoniossa ja Kolarissa on lisäksi sukua ja henkilöitä, jotka polveutuvat raitiosaamelaista suvusta.
 - Nykyinen saamelaisten kotiseutualueen raja.
- Metsäsaamelaisia elää luonnollisesti myös kotiseutualueensa ulkopuolella muualla Suomessa ja ulkomailla.

Suomen oikeusvaltioperiaatetta, demokratiaa, perus- ja ihmisoikeuksia ja muita näihin liittyviä periaatteita horjutetaan saamelaiskäräjälain muutoksella

Tällä saamelaiskäräjälain muutoksella on perustavaa laatua oleva vaikutus vakaan yhteiskuntamme perusrakenteisiin, niihin oikeuksiin, joihin tämä kansakunta luottaa.

Saamelaisrekisterin ulkopuolelle jäävän etnisen alkuperäiskansanryhmän, metsäsaamelaisten ja inarinsaamelaisten, oikeudellisen aseman turvaaminen tulee ottaa osaksi tätä lainsäädäntöä.

Tätä lain muutosesitystä arvioitaessa tulee tarkastella, kestäkö tuomioistuinlaitoksen riippumattomuus.

Oikeusvaltiossa maan kansalaiset ovat yhdenvertaisia lain edessä.

SAAMELAIS- KÄRÄJÄLAIN MUUTOSESITYS UUTEEN VALMISTELUUN

OIKEUS YHDENVERTAISUUTEEN
KIELEEN JA KULTTUURIIN
OIKEUS IHMISOIKEUKSIIN
OIKEUS SYRJIMÄTTÖMYYTEEN

